

KRONİK HEPATİT

written by Dr. Aydoğın Lermi

Kronik hepatit 6 aydan uzun süren karaciğer iltihabıdır. En büyük sebebi hepatit B hepatit C ve hepatit D dir. Karaciğer harabiyeti ileri düzeye varmadan hastanın şikayeti olmaz. Karaciğer yetmezliği sirozla ve karaciğer kanseri ile sonuçlanabilir. Siroz son dönem karaciğer yetmezliğidir.

Karaciğer fitre görevini yapamaz, karında sıvı birikir, beyin fonksiyonları bozulur, varisler oluşur, dalak şişer, karaciğer koması ve ölümle sonuçlanır.

Kronik hepatit hastalığı karaciğer biyopsisi ile teşhis edilir. Kronik hepatit tedavisinde antiviral ilaçlar kullanılır, son dönemde karaciğer nakli yapılabilir.

Kronik hepatit yıllar boyunca devam eden bir hastalıktır. Birçok hastada karaciğer iltihabı ve harabiyeti uzun yıllar hiçbir şikayete yol açmaz, hastalar günlük yaşamlarına devam ederler. Birçok hastada karaciğer yetmezliği şikayetleri başladıktan sonra tanı konmaktadır. Kronik hepatit ileri dönemlerde karaciğer yetmezliğine siroz ve karaciğer kanserine yol açar.

Viral Kronik Hepatitler

- Hepatit C enfeksiyonu geçiren hastaların yaklaşık % 75 inde hastalık karaciğerde yerleşerek kronikleşir. Hastaların ancak % 25 i iyileşir.
- Hepatit B enfeksiyonu geçiren hastaların ise % 20 sinde hastalık karaciğere yerleşerek kronikleşir.
- Hepatit D virüsü sadece hepatit B enfeksiyonu var ise hastalık yapabilir ve kronikleşme şansını artırır.
- Hepatit A kronikleşmez, hepatit E immün sistemi bozuk olan hastalarda kronikleşebilir.

Hepatit virüslerinin neden bazı kişilerde kronikleşip diğerlerinde kronikleşmediği hakkında çok detaylı bir bilgiye sahip değiliz ancak çocukluk çağda geçirilen viral hepatitlerin daha çok kronikleştiği bilinmektedir, bu yüzden çocukluk çağda hepatit aşısı olmak kronik hepatitten korunmada önemlidir.

Kronik Hepatit ne şikayete yol açar?

Hastaların üçte ikisinde siroz gelişinceye kadar hiçbir şikayet olmaz. Kalan üçte birinde ise kronik hepatit akut alevlenmeleri şikayete yol açar. En sık görülen şikayetler :

- Halsizlik,
- Çabuk yorulma,
- Karın sağ üst kadranında hafif dolgunluk hissi ve ağrı,
- Hafif ateş tir.

İleri dönemlerde siroz şikayetleri ortaya çıkmaya başlar:

- Dalakta büyüme,
- Karında sıvı birikimi,
- Ciltte kılcıl damarların belirmesi,
- Kıllarda dökülme,
- Avuç içlerinde kızarıklık,
- Beyin fonksiyonlarına bozulma,
- Uykuya meyil,
- Son dönemde karaciğer koması ortaya çıkar.

Birçok hastada kronik hepatitin siroza ilerlemesi on yılları bulur. Hepatit akut alevlenmeleri ile karaciğer dokusu giderek bozulur ve sonunda karaciğer yetmezliği siroz ve / veya karaciğer kanseri ile sonuçlanır.

- Hepatit C hastalarının % 75 i kronikleşir. Bu hastaların % 15 ila 25 i siroz ve / veya karaciğer kanseri nedeniyle kaybedilir.
- Hepatit B hastalarının % 20 sinde hastalık kronikleşir.
- Hepatit B ile birlikte Hepatit D var ise bu oran % 70 e çıkar.
- Akut alevlenmeler ile karaciğer sirozu gelişir bu hastalarda da siroz ve karaciğer kanseri riski yüksektir.

Kronik hepatit teşhisi nasıl konur?

6 aydan uzun süren karaciğer iltihabı varlığı kronik hepatit demektir. Laboratuvar testleri ile gösterilen hepatit varlığı teşhis için yeterli değildir. Kronik hepatit teşhisi karaciğer biyopsisi ile konur.

Kronik Hepatit Laboratuvar Testleri

Hepatit C için

- Anti HCV
- HCV RNA PCR

Hepatit B için

- HBs Ag,
- Anti HBs
- Anti HBc IgG ,
- Anti HBc IgM,
- HBV DNA PCR,

Karaciğer fonksiyon testleri:

- SGOT,
- SGPT,
- GGT,
- LDH,
- ALP,
- Total protein,
- Albümin,
- PT,

bakılmalıdır. Karaciğer kanseri taraması için 6 ayda bir karaciğer ultrasonu ve kanda alfa fetoprotein (AFP) bakılmalıdır.

Kronik Hepatit Tedavisi

Kronik hepatit B ve kronik hepatit C tedavisi olan hastalıklardır. Tedaviden amaç hastalığın siroza ilerleyişinin durdurulmasıdır. İnterferon ve antiviral ilaçlar ile hastalığı durdurmak, karaciğer yetmezliği ve siroza ilerleyişini geciktirmek mümkündür. Son dönem karaciğer sirozunda karaciğer nakli denenebilir. Nakil yapılan karaciğer de de hepatit B ve hepatit C ortaya çıkmakta ancak ilaçlar ile yaşam kalitesi ve süresi uzatılabilmektedir.

Referanslar:

1. American Liver Foundation <http://www.liverfoundation.org/>
2. Hepatitis B Foundation. <http://www.hepb.org/>

3. Canadian Liver Foundation <http://www.liver.ca/>
4. Health Canada <http://www.hc-sc.gc.ca>
5. Baker CJ, Pickerling LK, Chilton L, et al. Advisory Committee on Immunization Practices. Recommended adult immunization schedule: United States, 2011. *Ann Intern Med*. 2011;154(3):168-173.
6. Hepatitis B. American Liver Foundation website. Available at: <http://www.liverfoundation.org/abouttheliver/info/hepatitisb/> . Updated February 17, 2012. Accessed October 15, 2012.
7. Hepatitis B. Centers for Disease Control and Prevention website. Available at: <http://www.cdc.gov/hepatitis/HBV/> . Updated May 16, 2012. Accessed October 15, 2012.
8. Hepatitis B. EBSCO DynaMed website. Available at: <http://www.ebscohost.com/dynamed> . Updated September 28, 2012. Accessed October 15, 2012.
9. Hepatitis delta. World Health Organization website. Available at: http://www.who.int/csr/disease/hepatitis/HepatitisD_whodscsrncs2001_1.pdf . Accessed October 15, 2012.
10. Immunization schedules. Centers for Disease Control and Prevention website. Available at: <http://www.cdc.gov/vaccines/schedules/> . Updated May 31, 2012. Accessed October 15, 2012.
11. Sexually transmitted diseases. Centers for Disease Control and Prevention website. Available at: <http://www.cdc.gov/std/default.htm> . Updated August 31, 2012. Accessed October 15, 2012.
12. Vaccine information statement: hepatitis B vaccine. Centers for Disease Control and Prevention website. Available at: <http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/vis/downloads/vis-hep-b.pdf> . Updated February 2, 2012. Accessed October 15, 2012.